

Rombout Swanborn:
‘Ik bewonder het
optimisme van
de Afrikanen’

Ongerepte natuur van park Loango: bijna geen mens kwam er

niets in de combinatie van natuurbehoud en ondernemerschap die hij aanbood. De Amerikaanse Wildlife Conservation Society (WCS) wilde wel. Er is een beheersplan opgesteld en een inventarisatie gemaakt van de aanwezige flora en fauna, want om de natuur te kunnen beschermen, moet je eerst weten wat voor natuur er is.

Loopt een rijke blanke man uit Europa in die arme Afrikaanse landen niet snel het gevaar te worden gezien als een neo-koloniaal? Dat risico is volgens Swanborn gering. ‘Voor de Gabonezen ben ik gewoon een investeerder. Daarvan hebben ze er wel meer. Het is hun land, dat respecteer ik, en ik leg gewoon een interessant voorstel op tafel. Wij bieden werkgelegenheid en toerisme, alles in het kader van natuurbehoud en duurzaamheid.’

Kleinschalig

Swanborn wil dat de natuur van Centraal- en West-Afrika overleeft. Dat betekent dat er toeristen moeten komen, maar niet te veel. Dat zou de natuur geen goed doen. En te weinig levert weer minder geld op. ‘Het moet wel een beetje rendabel zijn. Ik bied kleinschalig luxetoerisme aan, dat is minder geschikt voor backpackers. Het gaat goed: we hadden afgelopen jaar 7.000 bednachten. De

reizigers zijn vooral Amerikanen en Britten, maar ook veel Afrikanen uit de middenklasse of expats die in Afrika wonen. Die komen ook vaak alleen maar een weekend.’ Een trip van zeven dagen bijvoorbeeld in Gabon kost rond de 3.000 euro, afgezien nog van de vlucht naar Afrika.

Africa’s Eden is nu ook bezig met de Centraal-Afrikaanse Republiek. ‘Daar hebben we een groot stuk regenwoud weten te redden uit de klauwen van een Kameroense houthandelaar die de boel wilde omhakken en verkopen. In andere Afrikaanse landen was hij er al uitgegooid.

‘We hebben aan de overheid duidelijk kunnen maken dat dat op de korte termijn geld oplevert, maar op de lange termijn heel erg slecht is. Op het prachtige eiland Principe, waar voor de kust olie is gevonden, waren plannen om een olie-overslagterminal te bouwen. Ook daar wilde de regering naar ons luisteren, want met zo’n overslag was dat eiland echt verloren geweest.’

In veel Afrikaanse landen wordt toerisme gezien als een ‘sexy business’, volgens Swanborn. En ook Afrikanen zien het belang van natuurbehoud in. ‘Ze leven midden in die natuur en houden daarvan. Met die natuur, vertel ik ze, kun je duurzaam geld verdienen. Wij in Europa hebben bijna geen ongerepte natuur meer. Dat moet in Afrika niet gebeuren.’

Een van de leukste dingen van zijn werk is de cultuurschok die hij bij veel Europeanen ziet. ‘Je merkt heel vaak dat die mensen gaan nadenken over het gebruik van fossiele brandstoffen, en soms ook wel over het materialisme. Niet dat ik Afrika nou romantiseer. Maar ik bewonder het optimisme en de levenskracht van de Afrikanen. En ik denk dat ze veel meer uit het continent kunnen halen dan ze nu doen.’

Swanborn, die met zijn gezin in Arnhem woont maar naar eigen zeggen de helft van het jaar op reis is, heeft inmiddels een groep vrienden en kennissen om zich heen verzameld met wie hij zijn plannen wil uitbreiden over grotere delen van Afrika: Tsjaad, Equatoriaal Guinee, Kameroen.

Maar alleen toerisme is voor hem niet genoeg. Daarom heeft Swanborn dit jaar een nieuw bedrijf opgericht, Renaissance, waarmee hij olie wil halen uit olievelden die door de grote ondernemingen dood zijn verklaard. Dat kan Swanborn door geavanceerde technologieën te gebruiken. Zo kunnen ze olie uit bronnen halen die voor de grote oliemaatschappijen economisch niet meer interessant zijn. ■

daarop geen uitzondering, werken nogal traag. ‘Je moet een lange adem hebben. Aan de andere kant zijn ze wel toegankelijker dan de Nederlandse overheid, al is het ook weer niet zo dat ik regelmatig bij de Gabonese president Bongo over de vloer kom.’

Swanborn zocht samenwerking met het World Wildlife Fund (WWF), maar dat zag